

Er Niels Ebbesen en Strangesøn eller ikke?

Af

Thiset.

Da jeg for nogle Aar siden i nærværende Tidsskrift¹⁾ forsøgte en Besvarelse af Spørgsmaalet: „Til hvilken Æt hørte Niels Ebbesen?“, ventede vel Ingen, at jeg ved Hjælp af et enkelt hidtil ukjendt Dokument vilde være istand til at føre et for Alle ubetinget afgjørende Bevis for det fremkomne Svares Rigtighed. Thi det er f. Ex. høist sandsynligt, at end ikke et heldigt Fund af den kun fra Huitfeldt kjendte, i Anledning af Grevens Drab udstedte Sone-Kvittering²⁾ vilde have givet os et saadant Bevis i Hænde. Dertil udfordredes jo intet mindre end et Aktstykke med endnu vel bevarede Segl, udstedt af Niels Ebbesen selv, hans Brødre eller Sønner, og hvori hans Navn udtrykkelig nævnedes i Forbindelse med Grev Gerts Drab; manglede den sidste Omstændighed, kunde der ikke foreligge fuld Sikkerhed for, at Talen var om den rette Niels Ebbesen. Enhver forudsaae sikkert, at et Resultat kun kunde naaes ved en Sammenhoben af Facta, der, tagne hvert for sig, kun havde en

¹⁾ 5 R. V. 443 ff.

²⁾ Huitf. 469, 505.

forholdsvis ringe Betydning, og selv skal jeg være meget villig til at erkjende, at Bygningen, jeg opførte, mere skulde vække Tillid ved sin Konstruktion end ved det anvendte Materiales Styrke. Resultatet, om hvilket kort efter en fremragende Personalhistoriker i en Anmeldelse udtalte: „Saavidt Anmelderen kan see, bliver der neppe Rum for Tvivl om dette Resultats Rigtighed“¹⁾, blev som bekjendt, at den gamle Slægtbogs-Efterretning om, at Niels Ebbesen var af Slægten Bild eller Strangesøn sikkert havde sin Rigtighed, og senere har jeg, ved i en Stamtavle i Danmarks Adels Aarbog²⁾ at paavise, at Bild'er og Strangesøn'er kun ere Linier af samme Slægt, yderligere bekræftet Slægtbogs-Efterretningen.

Alle have dog ikke ladet sig imponere af min Bygning. Medens det f. Ex. i den første Udgave af Fabricius' Danmarkshistorie hed om Niels Ebbesen: „hverken kjendes hans Herkomst eller Hjemstavn, men sandsynligvis var han af Hvide-Slægten“³⁾, har den fornylig udkomne Udgave kun tabt Troen paa, at han var af Hvide-Slægten, og indskrænker sig forøvrigt til den magre Meddelelse, at vi hverken kjende hans Herkomst eller Hjemstavn med Vished⁴⁾. Det var ganske vist for mig, som om den nye Udgiver tilraabte mig ligesom fordem den salig Hr. Niels Bugge sin Bygmester: „Mester! Mester! Taarnet holder“, og naar jeg da tog Raabet med samme Ro som hin gamle Bygmester, var det maaske mindre i Tillid til Bygningen selv end i Haabet om, at man fra den Kant, hvorfra Raabet kom, maaske slet ikke havde

¹⁾ Nordisk Tidskrift för Vetenskap, Konst och Industri 1886 S. 412.

²⁾ Aargang 1888 S. 58 ff.

³⁾ Fabricius: Illustreret Danmarks Historie I. 568.

⁴⁾ Fabricius: Ill. Danmarks Historie ved V. A. Bloch I. 403.

seet Taarnet, — men nu siges det fra kyndigste Side: Taarnet holder ikke mere, det ligger helt over Ende; jeg maa da saa meget skyndsommere tilbage, som ingen Tilføielse oplyser mig om, hvad der har fældet det — om det overhovedet forholder sig rigtig, at det er faldet.

I en Biografi i Dansk biografisk Lexikon¹⁾ udtaler A. D. Jørgensen om Niels Ebbesen, at han uden al Tvivl er forskjellig fra den Niels Ebbesen, som forekommer i Breve fra Vendsyssel faa Aar efter hins Levetid og som paaviselig var af Slægten Strangesøn. Hvorfor — siges ikke, og jeg maa derfor søge Beviset i selve Biografien og altsaa begynde med nedenfor at uddrage alle de Enkeltheder, som vedrøre Niels Ebbesens Person. I et Par Anmærkninger har jeg dertil føiet de Oplysninger af samme Art, som desuden findes i de ældre Kilder til Niels Ebbesens Historie: de gamle danske og holstenske Krøniker, samt Folkevisen, og som sikkert med Villie ere udeladte af Biografiens Forfatter, fordi han ansaae dem for usandsynlige eller upaalidelige. Hensigten hermed er ene at opnaae et saa bredt Grundlag som mulig for en Undersøgelse af, hvad der taler for og hvad mod Niels Ebbesens Identitet med Niels Ebbesen Strangesøn, og der er dermed altsaa ikke tilsigtet det mindste Tilløb til en Kritik af Biografien i sin Helhed; en saadan Kritik ligger ganske udenfor min nærværende Opgave.

Af biografisk Lexikon fremgaaer følgende:

Niels Ebbesen er en jydsk Adelsmand²⁾, efter gamle

---

¹⁾ IV. 393 ff.

²⁾ Ovenikjøbet en mægtig Mand, det sige udtrykkelig den bremiske Krønike (Lappenbergs Udgave S. 65) og Huitfeldt, der

Overleveringer, hvis Sandhed der ingen Grund er til at tvivle om, hjemmehørende paa Hovgaard mellem Ris Gaardene i Nørring, Folby Sogn¹⁾, sandsynligvis den samme Mand, som 1337—38 nævnes i Breve fra Viborg Landsting og Aabo Sysselthing²⁾. Med 47 (eller 60) Mand, hvoriblandt der sandsynligvis var flere Adelsmænd end Niels Ebbesen, hvad der udtrykkelig fremgaaer af adskillige Træk, saa at det endog kan ansees for sandsynligt, at et forholdsvis betydeligt Antal af de Sammen-svorne var „gode Mænd“³⁾, udføres Overfaldet. De samle sig i Nattens Løb i et Stenhus, selvfølgelig hos en af deres Fæller, de enkelte Hold kom gennem Byen, som om de vare Vagthold⁴⁾. Da Greven havde lagt sig, efter at have holdt sine „Tider“ med sin Kapellan,

---

kalder ham en fornemme Herremand (S. 467); Visen er aabenbart af samme Mening, da den lader Grev Gert anmode Niels om at ride hans Ærinde til de misfornøiede jyske Herremænd og beskyldte ham for at holde 100 Hofmænd i Plade.

¹⁾ Jvf. nedenfor S. 660 ff.

²⁾ Efter den bremiske Krønike har han i sin Tid underkastet sig Grev Gert og efter Korner (Corner apud Eccard II. 1057) endog tjent ham som Kammermester (cubicularius), men, siger den bremiske Krønike, der var, uvist af hvilken Aarsag, kommen Uenighed mellem ham og Greven, og han sagde, at Greven havde forurettet ham og hans; Huitfeldt vil vide, at Niels Ebbesen mente sig at være sket for kort ved en af Greven afsagt Dom i en Trætte, han havde havt med Hr. Stig Andersen. Efter den sjæll. Aarbog (Script. Rer. Dan. VI. 524) har nu Greven dømt Niels Ebbesen fredløs, hvad Visen bekræfter.

³⁾ Fortsættelsen af Saxo (Script. Rer. Dan. II. 392) siger: „tantum 47 socios“, lybske Krønike (Detmars Chronik ved Grautoff I. 246): „sammelden sie erer wol sestich kundighe man“, Huitfeldt: „gik ind udi Randers med 63 Karle“. Af Visen kan man vel vanskelig faae andet ud, end at Niels Ebbesen kun ledsagedes af sine egne Svende.

⁴⁾ Dette er efter den lybske Krønike, der siger: „Mer alse wart-luden des slapendes heres, treden se to eneme stanhus“.

trænger Niels Ebbesen med sine Fæller ind i Huset; Greven raaber om Hjælp, men dræbes med Kapellanen og tre Svende samt Hr. Henrik von Vittinghof, hvem Raabene havde hidkaldt. Samtidig gjøres Brandalarm, og Tilbagetoget iværksættes med Tabet af kun een Mand¹⁾ over Randers Bro, hvis i Forveien løsnede Planker afkastes.

Niels Ebbesen er den selvskrevne Hovedsmand for den paafulgte almindelige Reisning af Adel og Almue; 1. Mai ødelægger han en paabegyndt Borg ved Skjern Aa, men falder under Beleiringen af Skanderborg 2. Nov. med to af sine Brødre, og Ligene lægges paa Steile. Da det i Efteraaret 1351 kom til et Forbund mellem den jyske Adel og Grev Gerts Sønner mod Kong Valdemar, betaltes der gennem gjensidige Tillidsmænd, Stig Andersen og Hans Limbek, en Mandebod paa 500 Mark lybsk, men herved kan der ikke, som Huitfeldt mener, være sigtet til Niels Ebbesen eller andre af de faldne Drabsmænd; Bøderne maa være betalte af da endnu levende Deltagere²⁾. Resten af Biografien søger at hævde, at det

¹⁾ Derimod dræbes under Kampen paa Holstenernes Side ifølge den bremiske Krønike en mægtig Mand Hr. Hase fra Jylland (cum uno præpotente viro domino Hasen de Jutzia), hvad ogsaa Visen, der veed, at han var Niels Ebbesens Svoger og hed Hr. Ove Hase, beretter, medens allerede Saxos Fortsætter melder, at der paa Tilbagetoget dræbtes „to fornemme Riddere“ (duos solempnes milites), hvorved vel maa menes Hr. Ove Hase og Hr. Henrik von Vittinghof.

²⁾ Det er den lybske Krønike, der først fortæller, at Ligene af Niels Ebbesen, hans to Brødre og de andre faldne Deltagere i Grevens Drab bleve steilede. Den bremiske Krønike og Korner fortælle, at han blev fangen og levende radbrækket. Saxos og sjæll. Aarbogs Fortsættere sige kun, at han faldt, men da Holstenerne vare Herrer over Valpladsen, er det sandsynligt nok, at Steilingen ialtfald af Niels Ebbesens døde Legeme har fundet

patriotiske i Niels Ebbesens Daad er tabt af Syne paa Grund af Folkevisen, der lader „det frie Forbund mellem danske Mænd til Fædrelandets Redning“ forvandles til enkelt Mands Værk, og slutter med en Udtalelse om den forskjellige Maade, hvorpaa tydsk og dansk Historieskrivning altid har opfattet den ¹⁾).

Sted; saa kan ganske vist ikke den 1351 betalte Mandebod opfattes som gjældende for Niels's eget Vedkommende, men S. 505, hvor Huitfeldt nærmest udskriver det paagjældende Brev, og deraf forøvrigt slutter, at Niels Ebbesen ikke er bleven steilet, siger han: „500 Mrk. lybsk, som fornævnte Hr. Stig Andersen havde sonet om med Niels Ebbesens Venner for Grevernes Faders Død,“ og lader altsaa selv Rum for flere Fortolkninger, blandt andet den ovenstaaende, at disse Venner selv havde været Deltagere i Drabet og kun i denne Egenskab bødede.

- ¹⁾ Den anførte Fortolkning af Mandeboden turde være den eneste Støtte for Opfattelsen af, at Greven faldt for en Sammensværgelse af jydsk Adelsmænd; taler imidlertid ikke Mandebodens forholdsvis ringe Størrelse — f. Ex. sammenlignet med hvad Hr. Jens Nielsen Løvenbalk 1405 maatte bøde for Drabet paa en af sine egne Standsfæller (jvf. Huitf. 628) — nærmest for, at disse Deltagere, om end Adelsmænd, dog have været af saa uanseelig Herkomst og Stilling, at de snarest maa antages at have staaet i Tjenesteforhold til Niels Ebbesen? Hverken Krønikerne eller Folkevisen finder nogen af dem betydelig nok til at nævnes ved Navn (fraregnet naturligvis Visens hidtil uhistoriske Svend Trøst), og den Omstændighed, at heller ikke Mandebodskvitteringen synes at have navngivet dem, viser tydelig nok, at de for Samtiden kun have staaet som Niels Ebbesens Følgesvende. Forøvrigt skulde det synes, at der i den Omstændighed, at der overhovedet blev betalt Mandebod for Drabet, maatte ligge et Fingerpeg om, at Samtiden kun betragtede Gjerningen som et simpelt Manddrab; om dettes ubetingede Hæderlighed nærer da selv fra dansk Side en saa fremragende Historiker som Paludan-Müller Tvivl (jvf. Pal-Müller: Er Oprettelsen af et Hædersminde for Niels Ebbesen tilraadelig?).

Forinden jeg nu gaaer over til i denne Biografi at efterspore de Omstændigheder, der stille det udenfor al Tvivl, at dens Niels Ebbesen er forskjellig fra Niels Ebbesen (Strangesøn), maa det være mig tilladt at opholde mig lidt ved en af de foranstaaende til den knyttede Anmærkninger. Medens jeg nemlig selvfølgelig ikke nærer Skygge af Tvivl om, at alle de øvrige fra Krøniker og Viser hentede Omstændigheder ved Drabet, som jeg har anført i Anmærkningerne, med fuld Føie — vel navnlig paa Grund af Kildernes mere eller mindre plumrede Beskaffenhed — ere udeladte af Biografiens kyndige Forfatter, saa er det mindre klart, hvorfor Biografien, der dog omtaler Hr. Henrik von Vittinghofs Fald, ikke med et Ord berører den ikke mindre betydningsfulde Omstændighed, at der paa Grevens Side falder en mægtig jydsk Herremand, Hr. Ove Hase. Aarsagen kan ikke være Tvivl om Beretningens Rigtighed, thi den omtales jo baade i danske og i tyske Kilder, direkte i den bremiske Krønike og i Folkevisen¹⁾, indirekte i den ældste og paalideligste Krønike, Saxos Fortsættelse, der siger, at der paa Tilbagetoget dræbtes to fornemme Riddere. Ganske vist kalder nogle Viseopskrifter ham Ove Hals eller Ove Calles²⁾, men en Hr. Ove Hals kjendes hidtil slet ikke historisk, hvorimod Hr. Ove Hase er en ret velkjendt Mand, der hyppigt nævnes i Aarene 1320 til 38, men efter 1340 kun en eneste Gang og det paa en saadan Maade, at han da meget godt kan være død; Ove „Hase“ er altsaa utvivlsomt det rette Navn³⁾. Da

1) Opskrift C hos Grundtvig.

2) Opskrift A. F og B, medens D kun kalder ham Hr. Ove.

3) Jeg beklager, at jeg i min foran citerede Afhandling gik ud fra den modsatte Anskuelse, nemlig at Ove „Hals“ var det

Manden i Virkeligheden for mig har den største Interesse, skal jeg kortelig meddele, hvad jeg veed om ham.

6. Aug. 1320 fik „Awo dictus Hase“ af Ringsted Kloster i Mageskifte for noget sjællandsk Gods, han havde faaet med sin Hustru Elena, hele Byen Gasæthoft m. m.¹⁾, og 1325 nævnes han i Forliget mellem Kongen og Hr. Ludvig Albertsen udtrykkelig som Eier af Gaasetofte²⁾. Han synes nu at have taget levende Del i Datidens stærke politiske Rørelser, som det synes nærmest som Kong Christoffers tro Mand; han nævnes dog 1327 som en af Kong Valdemars Tilhængere³⁾, men 1328 blandt dem, som paany sluttede sig til Kong Christoffer⁴⁾. Aaret efter findes hans Navn i Sonen mellem Kongen og Grev Johan⁵⁾, og 1332 er han en af de Adelsmænd, som paa Kongens og Grev Johans Side medindbefattes i den med Grev Gert sluttede Sone i Kiel⁶⁾. Efter den Tid skulde han saa have sluttet sig til denne Sidste, hvilket harmonerer godt med, at han nu har travlt med at samle Gods i Jylland; 1334 faaer han Gods i Pant i Gjern Herred⁷⁾, 1338 kjøber han alt Tvis Klosters Gods i Tem i Vrads Herred⁸⁾, og 1341 15. Jan. udlægger en Borger i Ribe Gods til Kirken som Vederlag for Gods i Framlev Sogn (og Herred), som han med Biskops og Kapitels Samtykke solgte til Hr. Augho Hase⁹⁾. Baade Gaasetofte og Godset i Tem tilhøre et Par Menneskealdere senere en yngre Hr. Ove Hase¹⁰⁾, der ogsaa eiede

---

rigtige Navn, og derfor dengang ikke underkastede Hr. Ove en nærmere Undersøgelse.

¹⁾ Gaasetofte i Arts Herred (Voss' Saml. Arts H. 10, D. Mag. 1. I. 75).

²⁾ Huitf. 426—27.   ³⁾ Diplom. Svec. IV. 32.   ⁴⁾ Huitf. 442.

⁵⁾ Smst. 448.   ⁶⁾ Smst. 456.   ⁷⁾ Ældste Archivreg. II. 49.

⁸⁾ Smst. II. 38.   ⁹⁾ Ribe Stiftskistes Suppl. 17.

¹⁰⁾ Voss Saml. Holbæk 5, Ældste Archivreg. II. 41 jvf. 44.

det gamle Dyrnæs i Jul Sø, hvis Voldsted endnu er kjendeligt. Denne Borg havde den yngre Hr. Ove vist giftet sig til med en Datter af Hr. Palle Jonsen, der 1360 købte den af Kong Valdemar¹⁾, men mon den ikke før havde tilhørt den ældre Hr. Ove Hase og var bleven beslaglagt af Kongen efter 1340? Det vilde ialtfald gjøre det let forklarligt, hvorfor den ældre Hr. Ove saa ivrigt samler Jordegods i de til Jul Sø grændsende Herreder. Han har maaske selv erhvervet eller anlagt Dyrnæs-Borg i denne Sø, en Bolig, der ved sin fortrinlige Beliggenhed ydede langt større Tryghed i urolige Tider end Gaasetofte, for hvilket Gods han mulig ogsaa ved denne Tid havde andet Brug, f. Ex. til et Barns Forsørgelse.

Hvad vi vide om denne Hr. Ove Hase fra paalidelige Kilder taler altsaa i høi Grad for, at han er den Hr. Ove Hase, som falder for Niels Ebbesens Skare hin 1. April 1340 i Randers; men foruden disse for nærværende Øiemed fortræffelige Egenskaber, har han en endnu, jeg havde nær sagt, den bedste af dem alle. Ifølge Folkevisen var Hr. Ove Hase Svoger til Niels Ebbesen, og jeg vil nu, ved at søge at bevise, at dette ikke er grebet ud af Luften, men at der mellem Niels Ebbesen Strangesøn og Hr. Ove Hase virkelig bestod et Svogerskab, der fuldt ud berettiger Visen til at betegne dem som Svogre efter den vidtrækkende Brug, Fortiden gjorde af dette Ord, forhaabentlig ikke blot yderligere støtte denne Folkevises gode Renommé som historisk Autoritet, men ogsaa bringe den Sag, jeg her forfægter, paa endnu fastere Grund. Jeg nævnte for et Øieblik siden, at der i Dronning Margrethes Dage levede en yngre Hr. Ove Hase,

---

¹⁾ Ældste Archivreg. II. 44.

der ligesom den ældre eiede Gaasetofte og Gods i Tem samt Dyrnæs. Man vil heraf strax være tilbøielig til at slutte, at de to ere Farfader og Sønnesøn, men denne Slutning vilde være forhastet, thi en Undersøgelse af deres Segl viser, at de føre hver sit Vaaben og altsaa paa fædrene Side ere af forskjellig Herkomst. Af den ældre Hr. Ove Hases Segl findes endnu et, rigtignok temmelig medtaget Exemplar i Rigsarkivet. Det hænger under et Skjøde paa Gods i Arts Herred 1329¹⁾, som han har beseglet til Vitterlighed, og viser en springende Hare i Skjoldet og Omskriften: S. AVGHO. DICTI. HASCE. Den yngre Hr. Ove Hase's smukt bevarede Segl, der findes under et Brev af Aar 1400²⁾, har intet Skjold med en Hare men derimod — Bild Strangesøn'ernes tværdelte Vaabenskjold. Han er altsaa paa fædrene Side af Niels Ebbesen Strangesøns Æt, paa mødrene Side — som Arvtager saavel til den ældre Hr. Ove Hases Navn som til hans Gods, og naar hensees til begges Levetid — utvivlsomt en Dattersøn af den ældre Hr. Ove Hase. Destoværre kjender jeg ikke den yngre Hr. Oves Fader af Navn; saa tidt han end selv nævnes, er det altid kun som Ove Hase, uden mindste Angivelse af Faderens Fornavn; end ikke i hans ovennævnte Segl staaer der andet end S. AGHE. HASE. MILITIS. Han har vel en Søn af Navnet Palle Hase, men da han selv var gift med Marsk Palle Jonsens Datter Elline³⁾, er Sønnen sagtens opkaldt efter sin Morfader, saa der heller ikke af hans Navn lader sig slutte noget med Hensyn til Farfaderens Navn; men ad Omveie kunne vi dog danne

---

¹⁾ Ringsted H. 116.

²⁾ Løve H. 152.

³⁾ Docum. i Barritskovs Arkiv i Rigsark., jvf. Ældste Archivreg. II. 44.

os en Mening om Hr. Ove Hase den yngres Plads paa den Bild-Strangesøn'ske Slægttavle. Fra Ældste Archivregistraturer¹⁾ kjendes nemlig følgende tre Breve, den yngre Hr. Ove Hase vedrørende:

Item to Breve, tilsammen bundne, det ene et Pantebrev paa Latin, at Hr. Aage Hase, Ridder, panter Hr. Elloff Elloffsen alt hans Gods i Laffuend og Dyrnes udi Lennow Sogn udi Gjerne Herred. 1401 die omnium sanctorum. Item det andet, at Palle Hase haver kjendet Løsen paa alt det Gods inden Laffuend og Maalerup liggendes. 1423 paa Vor Frue Aften næst for Jul.

Vidisse efter et latinsk Pantebrev, som Hr. Elloff Elloffsen havde paa Aage Hassis Gods over alt Jylland, og tjener dette Brev til det Gods, Kirken haver udi Tem Sogn og fik af Hr. Erick Huas og Hr. Laurids Huas. 1445 den Torsdag næst for St. Volborg Dag. Item et latinsk Skiftebrev mellem Fru Elline, Her Aage Hasis Efterleverske, og hendes Svoger Hr. Elloff Elloffsen paa alt det Gods, de havde udi Jylland. 1340 5a feria proxima post assumptionis Mariæ²⁾.

¹⁾ II. 44, 41 og 15.

²⁾ I Ældste Archivreg. II. 15 betvivles Rigtigheden af Aarstallet 1340, og da der ikke hidtil andetsteds fra kjendes en 1340 levende Ridder Hr. Elef Elefsen, er det en nærliggende Formodning, at Aarstallet er feilskrevet i Registraturen, og at de i Brevet nævnte Personer ere de samme, som sammesteds omtales i en Dom af 1403. Forøvrigt er Datoen 16. Aug. 1340 for den ældre Ove Hases Vedkommende ingen direkte Hindring, da hans Hustru jo, om hun levede, var bleven Enke 1. April 1340, men sandsynligt er det rigtignok ikke, at hun saa kort efter Mandens voldsomme Død, og medens alt stod i Fyr og Flamme hele Jylland over, havde Leilighed til at slutte fredelige Mageskifter. Her er det en uheldig Omstændighed, at saavel den ældre som den yngre Hr. Ove Hase var gift med en Fru Elline.

Hr. Elef Elefsen er som bekjendt selv en Strangesøn; Hr. Ove Hases Enke kalder ham sin Svoger, men da Hr. Ove og Hr. Elef ingensinde kaldes Brødre, ligger Slægtskabet sagtens lidt længere ude; formodentlig ere de Søskendebørn, selvfølgelig paa fædrene Side, da de føre samme Vaaben. De ere aldeles samtidige; Hr. Ove nævnes første Gang 1376¹⁾ og levede endnu 1412²⁾, Hr. Elef første Gang 1374³⁾ og sidste Gang 1408, men han maa dog, forudsat at det er ham, der nævnes i ovenstaaende Skiftebrev med Hr. Oves Enke, have overlevet Hr. Ove; begge have det tilfælles, at vi ikke kjende Fader til nogen af dem. Hr. Elef har dog et Forspring i denne Henseende; hans Fader maa jo have hedt Elef til Fornavn og er rimeligvis død før Sønnens Fødsel, siden denne er opkaldt efter ham; altsaa er han formodentlig død som en ung Mand, hvad der saare vel stemmer med, at hans Navn ikke kjendes fra samtidige Aktstykker. Da Hr. Elef Elefsen er en gift Mand 1374, maa han vel være født om ved 1340. Hr. Ove Hase er sikkert født ved samme Tid, om ved 1340, ialtfald kort efter den ældre Hr. Ove Hases Død, da han er opkaldt efter denne, men om hans Fader tør jeg slet ikke sige andet, end at der hverken kjendes nogen Eier af Dyrnæs eller Gaasetofte, som kan være Fader til Hr. Ove junior. Er hans Fader maaske ogsaa død i hans spæde Aar? Hvor nær ligger da ikke den Slutning, at disse to Mænd, hvis Sønner synes at være Søskendebørn og som maa antages at være bortdøde i deres feireste Aar, ere de to Brødre til Niels Ebbesen, der med denne — ifølge den lybske Krønike — faldt ved Skanderborg. Det

---

¹⁾ Arts H. 84.

²⁾ Holbæk 5.

³⁾ Ældste Archivreg. II. 73.

bliver da endnu lettere at forklare de to Navne „Niels Ebbesen og Eller Ebbesen“ i Vestervig Kirke¹⁾. „Eller“ er ikke, som jeg tidligere antog, en Læsefeil for Escer, men for Ellef; Slægten har reist dette Minde ved dens Fællesgrav over de to af de faldne Brødre, efterat Resterne af disses Lig vare førte dertil; at den tredie Broder, den yngre Hr. Oves Fader, savnes, finder en høist naturlig Forklaring ved, at han sagtens med sin Hustru har boet paa Gaasetofte, efter at gamle Hr. Ove var flyttet til Dyrnæs, og at altsaa hans Enke har ladet hans Levninger føre til Sjælland. Støtte for Rigtigheden af disse Formodninger kan søges i den nære Forbindelse, der er mellem Hr. Elef Elefsen og Niels Ebbesen Strangesøns Sønner Tage og Peder Nielsen og Brodersøn Niels Strangesøn²⁾.

I Danmarks Adels Aarvog 1888 S. 58 ff. har jeg meddelt en fuldstændig Slægttavle, hvoraf den formentlige Forbindelse imellem Familierne Bild, Strangesøn og Frost fremgaaer, men for at give et bedre Overblik over Niels Ebbesen Strangesøns nærmeste Frænder meddeles

¹⁾ Jvf. Hist. Tidsskr. 5. V. 456.

²⁾ Jvf. D. Mag. 3. V. 88, hvor Hr. E. E. optræder som Mægler for Tage og Peder Nielsen; Nørre Jyll. 187, 153, Molbech og Petersens Dipl. 254, hvor han er Forlover for Niels Strangesen; jvf. Smst. 232, 244, 247, 252. Om det nære Slægtskab mellem Hr. Elef Elefsen og den yngre Hr. Ove Hase vidner ogsaa et Skjøde af 1501, hvorved Nis Mikkelsen i Resendal paa sin Frænde „Jeloff Hasse's“ Vegne tilskjøder Hr. Erik Ottesen Jelofs Andele i Kjællinghol (Middelsom H.), som han arvede efter sin Fader „Ove Hasse“ og Farbroder „Erick Hasse“ (Hist. geneal. Ark.). Denne Ove Hase, der vel maa have levet ved Aar 1460 er trolig en Sønnesøn af den yngre Hr. Ove Hase, og endnu han føler sig saa nær knyttet til Hr. Elef Elefsen, at han opkalder sin Søn direkte eller indirekte efter denne.

Hr. Esge Udson.

Strange Esgesen, f. 1311*, nævnes 1314-1326, g. m. Ellen Límbeck.

Anders Esgesen, f. 1333, nævnes 1314.

Ebbe Strangesen, f. 1276, g. m. Bege Duggesdatter.

Hr. Tue Strangesen, f. 1278, 1314, Ridder 1317, g. m. N. N. Munk.

Hr. Esge Frost, f. 1333, nævnes 1314-46, Ridder.

Hr. Esge Ebbesen Croch, f. 1304, Ridder, 1341-1367, g. m. en Datter af Markvard Skinkel (?).

Strange Ebbesen, f. 1306, 1340-1360, g. m. Mette Olnfsdatter Glob.

Niels Ebbesen, f. 1308, var vist dod 1343, ialtfald 1347.

Elf Ebbesen, f. 1310, faldt 1340.(?)

N. N. Ebbesen, f. 1312, faldt 1340, g. m. en Datter af Hr. Ore Hase til Gassetofte (?).

Hr. Niels Tuessen til Tange, f. 1308, 1355, 1377 Ridder.

Hr. Anders Frost, f. 1333, nævnes 1314-46, Ridder. Sophie, f. 1315, var 1318-1363 1367 g. m. Marsk. Hr. Bo Hoeg.

Esge Croch, f. 1316, 1367.
Elisabeth, f. 1318, Enke 1403, g. m. sin Fæder Nielsen.
Cecilie, f. 1350, sin Fæder Nielsen.

Hr. Ebbe Strangesen til Bostrup, f. 1338, 1377-97, g. m. Mette, f. 1376, 1408.

Otte Strangesen til Tange, f. 1330, 1377-97, g. m. Mette.

Christine, Priorinde i Kloster i Roskilde 1378.

Hr. Niels Strangesen til Norringtoft, f. 1344, 1375-1424, Ridder, g. m. Barbara Bossdatter Hoeg, 2° m. Mette Pedersdatter af Snerup 1408, 3° m. Ingeborg Dosenrode.

Hr. Tage Nielsen, f. 1327, 1388-1407, Ridder, g. m. sit Søskende barn Cecilie Esgesdatter, levede Enke 1422.

Peder Nielsen til Tanderup, f. 1328, 1393, g. m. sit Søskende barn Elisabeth Esgesdatter, Enke 1403.

Hr. Elef Elefsen, f. 1340, Ridder, 1374-1408, g. m. Niels Isen af Ase drups Datter eller Enke.

Hr. Ore Hase til Gassetofte og Dyrmas, f. 1341, Ridder, 1376-1412, g. m. Elme Munk Paldsdatter.

Tove, f. 1338, g. m. Niels Pvis, † 1385.
Tue Nielsen, f. 1350, 1369-1387, g. m. Sophie Jensdatter (Rani).
Hr. Jens Nielsen, f. 1342, Ridder 1407.

Anders Ottesen, f. 1373, vist Fader til Peder Andersen i Vormark 1419.
Bild'er paa Vormark.

Jakob Ottesen, f. 1373, vist Fader til Peder Andersen i Vormark 1419.
Bild'er paa Ravnholt.

Ingeborg, g. m. Jakob Andersen i Sørlev.
Johanne, g. m. Henrik Hindesen i Brudager.
Anne til Tange, g. m. Hr. Niels Jensen (Rosenkrantz).

Margrethe, 1432 Enke eller Hr. Claus Eriksen.

Kirsten, g. m. Mogens Pedersen (Glob) til Damsgaard 1431.

Hr. Strange Nielsen til Norholm, f. 1414, Ridder, 1440-1468, g. m. Anne Lange.
Jens Tagesen, f. 1377, forlængst † 1403.
Jens Tagesen til Froslevgaard, f. 1379, 1419.

Ose til Tanderup, f. 1380, g. m. Per Hoeg.
Jens Frost til Froslevgaard, f. 1371, g. m. Ellen Munk, 2 Døttre.

Datter, f. 1370, † for 1412, g. m. Hr. Laurits Hvas til Ormstrup.

Palle Hase, f. 1371, nævnes 1423.
Ingeborg, lever 1432, g. m. Hr. Jørgen Rud, 2° m. Hads Fredriksens, der lever 1444.

Hr. Niels Tuessen til Skovsbo, f. 1370, 1405 Ridder, faldt 1410, g. m. Tove Andersdatter (Hvide), levede Enke 1412. 2 Døttre.

Ove Hase, Erik Hase, Elef Hase 1501.

* Som alt bemærket, ere de med mindre Skrift trykte Fødselsaar kun grandede paa lost Skjen.

her et i sædvanlig Stamtavleform opsat Uddrag, indeholdende de ældste Generationer af Slægten; baade Hr. Elef Elefsen og Hr. Ove Hase ere medoptagne. Selvfølgelig savnes Oplysning om Fødselsaar, oftest ogsaa om Dødsaar, i en Stamtavle fra det 14. Aarh.; for dog at give nogen Veiledning om hver Enkelts Levetid, vedføies da istedet det første og det sidste Aar, hvori Vedkommende er fundet nævnt, men da Adskillige kun kjendes fra et eller to Breve, der for den Enes Vedkommende kunne hidrøre fra hans tidligste Ungdom, for den Andens fra hans høie Alderdom, give disse Aarstal let en saadan Slægttavle et Usandsynlighedspræg, som er ganske ufortjent. For at imødegaa mulige Indvendinger af denne Art imod Rigtigheden af den opstillede Slægttavle, har jeg ved hver enkelt Person vedføiet et med mindre Skrift trykt, supponeret Fødselsaar, der forhaabentlig tilstrækkelig vil godtgjøre, at der ikke paa den er taget Tilflugt til nogen- somhelst genealogisk eller chronologisk Usandsynlighed — fraregnet Niels Ebbesens to Sønner Tage og Peder Nielsens Giftermaal med deres Farbroder Esge Ebbesens Døttre, men destoværre tillade Kilderne ikke at ombytte denne Usandsynlighed med mere rimelige Forbindelser¹⁾.

Hvorfor er det nu udenfor al Tvivl, at den paa omstaaende Stamtavle opførte Niels Ebbesen er forskjellig fra Grev Gerts Drabsmand? Denne skal være en mægtig jydsk Adelsmand og dog peger man paa en Mand, om hvem man intet andet veed, end at han mulig nævnes i et Vidne af Aabo Sysselthing, medens allerede Niels Ebbesen Strangesøns Slægtskabsforhold lade formode en social Stilling, der berettiger til den ovennævnte Betegnelse.

---

¹⁾ Jvf. Hist. Tidsskr. 5. V. 472—73 og her nedenfor.

Vil man med Holstenerne tro, at Niels Ebbesen har tjent Grev Gert — nuvel! Niels Ebbesen Strangesøn har efter de samme Kilder og Folkevisen Frænder nok i Grevens Gaard — nemlig ikke blot sin Broders Svigerfader Hr. Ove Hase, men og sit eget Næstsøskendebarn Hr. Anders Frost, for ikke at tale om en vis Markvard Skinkel, der fører det velklingende Tilnavn Vossbeen, og i hvis Gods hans Sønner enten paa egne eller paa deres Hustruers, Niels Ebbesens Broderdøttres Vegne, havde Arve- (eller Pante-) ret¹⁾ — til, at man kan tro om ham, at han ogsaa selv har tjent der. Det ligger dog langt nærmere at antage, at han er Mand for at holde 47, 60, for ikke at sige med Visen 100, Mand i sit Brød end hin Ubekjendte fra Aabo Sysselthing, og ere de 47 Mand en Sammensværgelse af

¹⁾ Dette ses af følgende Brev:

Eskillus, dei gratia episcopus Ripensis, dilectis nobis amicis nostris Takoni Nichelsz et Cecilie vxori ejus ac Elizabeth vxori quondam Petri Nicholai de Tandorp sinceram in domino caritatem. Ob specialis vestre deuocionis affectum, quem ad nos et ecclesiam nostram geritis, et specialiter intuitu omnis iuris vestri vobis in bonis quondam Marquardi Schinkel in parochia Burris situatis debiti, quorum honorum possessionem a longis retroactis temporibus ecclesiam nostram ad mensam episcopalem habuisse et ad presens habere dinoscitur, saluo iure dilecti capituli nostri, si quod in predictis bonis habuerint, per vos libere dimissi et resignati, vestri, prout ex condigno tenemur, nolumus obliuisci, sed subuencionem spiritualium operum vobis facere specialem. Idcirco promittimus, quod nos & successores nostri episcopi Ripenses, qui pro tempore fuerint, pro animabus vestris ac Petri Nicholai de Tandorp . . . . . (et ulæseligt Ord) et dilecti filii vestri Johannis bone memorie dudum defuncti et parentum vestrorum duas missas septimanatim omni anno perpetuis temporibus in ecclesia nostra Ripensi celebrari facere volumus et debemus in remissionem vestrorum peccaminum. In cujus rei testimonium sigillum nostrum vna cum sigillo dilecti capituli nostri est appensum. Datum anno domini m. cdiii. proxima feria quinta ante festum beate Marie Magdalene. (Ribe Stiftskistes Diplomer 139.)

nydske Adelsmænd, mon da ikke Niels Ebbesen Strangesøn nok saa vel som hin anden kan tænkes i Spidsen for dette Forbund? Ikke en eneste af de ovennævnte til Drabet knyttede Begivenheder taler imod, at Niels Ebbesen Strangesøn er Hovedmanden; tværtimod, har der virkelig været to Adelsmænd af Navnet Niels Ebbesen, saa har allerede Folkevisens gamle Forfatter taget fejl af dem, thi han synger jo om Hr. Niels Bugge's, Anders Frost's og Poul Glob's Ven og Frænde, Hr. Ove Hase's „Svoger“, altsaa Niels Ebbesen Strangesøn, der ifølge originale Dokumenter og efter Slægtbogs-Overleveringer, som ere ganske uafhængige af Grev Gerts Historie — nemlig de gamle Strangesøn-Stamtavler, hvorpaa ikke Niels Ebbesen selv, men kun hans Broder Strange Ebbesen er nævnt —, netop var „Svoger“ til Hr. Ove Hase, Næstsødskebarn til Hr. Anders Frost og Søstersøn af Hr. Niels Bugge, medens Poul Glob ikke blot er hans gode Ven (han nævnes som hans Forlover¹⁾) men ogsaa maa være ham beslægtet, da han og Hr. Elef Elefsen siden sees at have taget Arv sammen²⁾. Jeg kunde endnu minde om den eiendommelige Maade, hvorpaa Niels Ebbesen Strangesøns Broder, Strange Ebbesen, omtales i Mageskiftet mellem Grev Gerts Sønner og Hertug Valdemar 1340³⁾, men Opgaven skulde jo ikke saameget være paany at paapege de Omstændigheder, der tale for, at Niels Ebbesen Strangesøn er Grev Gerts Bane- mand, som at udfinde den eller dem, der tale herimod; — men af dem kan jeg ingen finde, og det er kun af den rene Fortvivlelse herover, at jeg griber til den Udvei, at

1) D. Mag. 3. V. 88.

2) Ældste Archivreg. I. 2.

3) Jvf. Hist. Tidsskr. 5. V. 465—66.

forudsætte, at der ligger en saadan gjemt i, at Niels Ebbesen, „Ridderen af Randers Bro“, jo efter Sigende var Herre til Nørreris eller Norringris i Sabro Herred, medens jeg kun tør hævde, at Niels Ebbesen Strangesøns Brodersøn Hr. Niels Strangesen eiede Hovedgaarden Norringtoft i Thy, der, som saa meget andet af Slægtens Gods, havnede i Vestervig Klosters Besiddelse. Nogen virkelig Indvending kan der nemlig ikke ligge i denne Omstændighed, da det overhovedet slet ikke vides, hvor Niels Ebbesen Strangesøn boede. Han foretog sig Gods-transaktioner i Vendsyssel, og hans Slægt hørte hjemme i Thy, men dette udelukker dog ikke, at han efter sin Moder kan have arvet eller med sin ubekjendte Frue have tilgiftet sig Gods længere syd paa i Jylland; det er saa velkjendt af Enhver, der blot er lidt fortrolig med Middelalderens Historie, at en nogenlunde velhavende Adelsmand dengang som oftest havde sine Besiddelser spredte hele Riget over, at det ikke behøver nærmere at paapeges; ei heller vilde vel Nogen af den Omstændighed, at den paa Gaasetofte i Sjælland boende Hr. Ove Hase samler Gods i Jylland, falde paa at hævde, at der da har levet to Riddere Ove Hase, en i Sjælland og en i Jylland. Dog lad os forudsætte, at det er utænkeligt, at Niels Ebbesen Strangesøn kan have boet andetsteds end i Thy, saa bliver der tilbage et skyldigt Bevis for, at Niels Ebbesen, som vog den kullede Greve, har boet andetsteds. Det er sagt i Biografisk Lexikon, at efter gamle Overleveringer, om hvis Sandhed der ingen Grund er til at tvivle, var hans Hjem den saakaldte Hovgaard mellem Risgaardene i Nørring, Folby Sogn; men hvorfor tro paa disse Overleveringer og derimod vrage de i Slægtbøgerne bevarede ikke mindre gamle Traditioner, der berette, at

Niels Ebbesen var en Bild eller en Strangesøn¹⁾? Den Omstændighed, at Slægtbøgerne uden at vide det med disse to Navne sigte til een og samme Slægt, taler dog stærkt for, at man enten har kjendt Niels Ebbesens Segl, eller at ogsaa en Tradition om ham bevaredes, saavel hos Bild'er som hos Strangsøn'er, længe efter, at Erindringen om den fælles Herkomst var gaaet tabt, og saa maa det vel erindres, at Slægtbøgernes egentlige Stamtavler Bild og Strangesøn slet ikke indeholde Niels Ebbesens Navn; det er først i Hist. Tidsskr. 5. V. paavist, at der af denne Slægt virkelig har levet en Niels Ebbesen, som er død samtidig med Grev Gerts Banemand. Og Traditionerne om Nørreris — hvad ere de vel værd? De ere knyttede baade til Rinds Herred, der har den Fordel, at der her faktisk findes en Gaard af dette Navn, og til Sabro Herred; en af dem er jo utvivlsomt falsk, hvorfor saa tro saa fast paa den anden? Maaske fordi Hamsfort og Huitfeld kalde Helten henholdsvis for Niels Ebbesen „til Norrengris“ og „til Nørreris“? men netop disse Udtryk vise, at de to Forfattere ikke have skrevet deres Meddelelse ud af en Kilde, men kun gjengive deres egen Kombination i deres egen Tids Sprog; medens en Adelsmand nemlig ved Aar 1600 altid skrev sig „til“ en Gaard, om han saa aldrig eiede mere end $\frac{1}{24}$ Del af den, saa var dette slet ikke Skik og Brug ved Aar 1340. Af den Grund vide vi end ikke, hvor Landets mægtigste Mænd, som f. Ex. Drostens Hr. Laurents Jonsen eller Marsken Hr. Ludvig Albertsen, have boet, hvor ofte deres Navne end findes i samtidige Documenter, og derfor melder jo heller

¹⁾ Begge omtales f. Ex. i den 1648 fødte Ludv. Pontoppidans *Theatrum Nobilitatis Daniæ* (Gen.-her. Selsk. Generalia Fol. 71), men som Gjengivelse af endnu ældre Beretninger.

ikke en eneste af de ældre danske eller tyske Krøniker et Ord om Niels Ebbesens Gaard; — han har saavist aldrig skrevet sig „til“ Nørring- eller Nørreris. Baade Hamsfort, Huitfeldt og de stedlige Traditioner ere sikkert kun frie Fantasier over — et eneste Vers, der kun findes i en eneste Afskrift af Folkevisen og tilmed slet ikke siger, at Niels Ebbesen boer paa, langt mindre eier Nørringris; thi Verset lyder:

Niels Ebbisonn hannd threen tiill sin hest,
thiil Norinsriiss monne hand ride,
thett wiill ieg for sandingen siige,
hand haffde bode angiist og quide.

og saa — er Verset falsk, jeg havde nær sagt: tildigtet af Korner eller en anden Holstener, thi en dansk Digter vilde da vel aldrig paadutte Niels Ebbesen, „den dansker Helt“, baade Angst og Kvide. I en anden Opskrift lyder ogsaa dette Vers saaledes:

Niels Ebbessenn for aff landet,
thiill Norge mon hand ride,
det wil ieg for sandhett siige,
hand haffde for undet sin quide.

Dette sidste Vers er der Mening i, og naar jeg holder paa det, er det ikke mindst, fordi Niels Ebbesens Biografi i Lexikonnet er af samme Anskuelse, idet den siger, at den bevarede Folkevise oprindeligt lod ham (N. E.) forlade Land og Rige.

At der i de to gamle Original-Dokumenter fra 1337 og 1338¹⁾ skulde findes Anledning til at formode en særlig Niels Ebbesen til Nørringris, kan jeg ikke see; i det første Brev ligger der end ikke den fjerneste Antydning dertil, det er et Vidne af Viborg Landsting, hvor Niels Ebbesen Strangesøn fuldt saa vel kan have været nær-

¹⁾ Ældste Archivreg. III. 365; Voss' Saml. Jylland, unævnt og uvist Gods, 22.

værende som nogen anden Niels Ebbesen, og hvorfor skulde det ikke kunne være ham, der nævnes i det paa Aabo Sysselthing udstedte Brev? Den deri nævnte Niels Ebbesen er jo end ikke Brevudsteder, men giver kun Møde for at aflægge Vidnesbyrd om, at han paa anden Mands Vegne har solgt Stig Andersen Gods der i Syslet.

Som sagt, fremfor af Hensyn til Norringris eller Nørreris at forkaste Traditionen om, at Niels Ebbesen var en Strangesøn, turde det ligge nærmere at drage Beretningerne om hans Besiddelse af Nørringris i Tvivl, saa løst et Grundlag hvile de paa. Men har jeg saaledes den største Lyst til at berøve det gamle Voldsted med „Niels Ebbesens“ ærværdige Eg i Sabro Herred Retten til den Sagnlorie, som omgiver Stedet i den almindelige Bevidsthed, saa skal jeg til Gjengæld levere et virkeligt Bidrag til Stedets Historie, smigrende mig med, at jeg saa er den første, som kan berette noget faktisk om Norringris' Fortidshistorie, i hvilken hidtil ene Niels Ebbesens Navn har lyst i det ravesorteste Mørke. Mit Bidrag er just ikke saa overvættets gammelt, nemlig fra 6. Febr. 1647, og bestaaer kun i, at Fru Marie Below da til Hr. Oluf Parsberg solgte en Del Gods i Sabro Herred, nemlig i Hummelure 1 Gaard, Noring Risz Hoffgaard, 3 Gaarde, Noring By, 15 Gaarde, en Kirkegaard, to halve Gaarde, Noring Mølle etc. etc. ¹⁾; men gaaer jeg ud fra, at Fru Marie har arvet dette Gods efter sin Moder Lisbet Skram, denne atter efter sin Fader Laurits Skram og Farfader Erik Skram, som kan have faaet det efter sin Moder Anne Olufsdatter Gyrestinge, hvis Fader Oluf Mortensen mulig har arvet det efter sin Moder Johanne Nielsdatter, der

¹⁾ Viborg Skjode- og Pantebog 1647 Fol. 30.

atter kan have havt dette Gods efter sin Fader Hr. Niels Christiensen til Kjølby, hvis Fader igjen var Hr. Christiern Nielsen, saa gjør jeg ikke blot den mærkelige Opdagelse, at Nørreriis' Besidderinde 1647 stammer ned fra en Niels Ebbesen, der levede i det 14. Aarh., men jeg faaer ogsaa paa een Gang den hele Eierrække for dette berømte Sted lige fra 1340 til 1647, thi ovennævnte Hr. Christiern Nielsen er den samme, som 1390 med sin Fader Niels Ebbesens Efterleverske Kirstine og sin Broder Jens Nielsen fik visse Fiskerettigheder i Rinds Herred (Skade det ikke er Sabro Herred!). Imidlertid er denne Niels Ebbesen, der maa have været af Slægten Munk, alt før optraadt som Konkurrent til Niels Ebbesen Strangesøn, men er bleven veiet og funden for let, og skulde han nu i Kraft af den ovennævnte Mulighed for, at han kan have eiet Nørreris, ville optræde en Gang endnu, er det ikke vanskeligt at paavise, at han slet ikke egner sig til at gjøre Niels Ebbesen Strangesøn Pladsen som Grev Gerts Bane stridig. Det er nemlig allerede mere end tvivlsomt, om han virkelig hed Niels Ebbesen; i et i Samlinger til jydsk Historie og Topografi IX. S. 335 ff. trykt Thingsvidne af 1483 kaldes han Niels „jebbisøn“, og selv om man paa Grund af dette Brevs gyseligt slette Gjengivelse af Navne¹⁾ nok tør forudsætte, at dette „jebbisøn“ er urigtig gjengivet, saa kommer han dog ikke til at hedde Niels Ebbesen for det, men derimod Niels Sebbesen; saaledes kaldes han i en Vidisse af et Brev af 1392²⁾, og her er ingen

¹⁾ Det har Anders twnkjær for Anders Lovnkjær, Law Koldhson for Lave Kjeldsen, og slaaer de to Væbnere Tue i Hvam og Elbek sammen til een Person, der kaldes „Twena i hwamme elbek“, medens den første senere bliver til „twno i twamme“.

²⁾ Ældste Archivreg. II. 244.

Feillæsning sandsynlig, thi i et endnu bevaret Brev, udstedt af Enken efter Hr. Palle Jonsen (Munk), hvilket han har beseglet til Vitterlighed, kaldes han ogsaa „Nicholaus sebbisøn“¹⁾. Og saa viser dette Brev til Overflod, at samme Niels Sebbisen endnu levede 1365 og altsaa paa ingen Maade kan gjøre Krav paa at være Grev Gerts 1340 (eller senest 1342) faldne Banemand. Forøvrigt har der samtidig med denne Niels Sebbisen levet en virkelig Niels Ebbesen, som 1377 er med at besegle Kong Olufs Haandfæstning²⁾ og mulig er den „N. ebbi“, som 1365 er Medudsteder af et Vidne paa Rinds Herredsting³⁾. Jeg maa altsaa undvære det i min forrige Afhandling anvendte Argument, at der overhovedet ikke kjendes flere end een Adelsmand af Navnet Niels Ebbesen, — men den Stiver kan Taarnet vel nu undvære uden at helde, endsige — falde.

---

¹⁾ Nørre Jylland 106 a.

²⁾ Geh. Arch. Aarsber. II. 25.

³⁾ Nørre Jyll. 108 b. 1.
